

steppelife.eu

Ochrana dravcov na Slovensku, Trhová 54, 841 01 Bratislava, www.dravce.sk

Kto zachráni sokola s červenými nohami?

Tlačová správa

Bratislava, 9. august 2022

Na našom území patrí medzi kriticky ohrozené druhy. Ešte v roku 2012 stála jeho slovenská populácia na hranici vyhynutia, nebol známy žiaden hniezdiaci pár. Minulý rok bol nepriaznivý, tak v počte úspešných hniezdiacich párov, no najmä v počte vyletených mláďat. Tento rok sa fešák sokol kobcovitý (nazývaný tiež červenonohý, podľa sfarbenia nôh) dočkal lepších podmienok a teda aj priaznivejšieho výsledku. 15 párov vyviedlo 53 mláďat, z nich ostávajú už len tri, ktoré do polovice augusta vyletia z poslednej ešte obsadenej búdky.

„V aktuálnom roku sme do databázy poznačili 17 párov – 16 si vybralo búdku, 1 dal prednosť hniezdu vrany poplavej. 15 párov hniezdilo úspešne (odchovali mláďatá). Zaznamenali sme najvyššiu priemernú hniezdnú úspešnosť od roku 2016 (počet mláďat v porovnaní s počtom hniezdiacich párov). Čo sa týka celkového počtu mláďat (53) ide po roku 2019 (73 mláďat) o druhú najúspešnejšiu sezónu od roku 2004, odkedy sa evidujú výsledky systematického monitoringu. V rokoch 2020 a 2021 vyletelo iba 35 a 19 mláďat. Tieto čísla pekne dokumentujú fakt, že jeden dobrý rok ešte neznamená výhru. Smerodajný je viacročný trend a nevyhnutné sú systematické, odborné opatrenia s dlhodobým efektom,“ hovorí Jozef Chavko z Ochrany dravcov na Slovensku (RPS).

„Stabilnú populáciu s pravidelným hniezdením evidujeme u nás len v Chránenom vtáčom území (CHVÚ) Sysľovské polia. Neznamená to, že inde druh nemôže hniezdiť, ojedinelé hniezdenia však môžu uniknúť pozornosti. V minulých rokoch bolo zaznamenané hniezdenie jedného páru v okolí Trnavy a ešte do roku 2010 hniezdil druh pravidelne v blízkosti obce Tvrdosovce. Môžeme však použiť známe prirovnanie o hľadaní ihly v kope sena,“ povedal Roman Slobodník z Ochrany dravcov na Slovensku (RPS).

„Všetky mláďatká sa nám podarilo označiť ornitologickými krúžkami, túto dôležitú činnosť realizujeme už od roku 2016. Za ten čas nám krúžky pomohli získať mnoho mimoriadne významných informácií o pohybe sokolov (vrátane návratov na miesto vyliahnutia), o ich preferenciách a hrozbách, ktoré na ne číhajú. Podľa toho vieme ešte lepšie cieľiť opatrenia na zlepšovanie ich životných podmienok (najmä potravných a hniezdných). Poznatky najnovšie využívame v projekte LIFE Steppe on border. Realizuje sa na Slovensku a v Maďarsku, finančne ho podporila aj Európska únia. V CHVÚ Sysľovské polia považujeme za zásadnú premenu 112 hektárov intenzívne využívanej ornej pôdy na trávne porasty. Biodiverzita dostáva vďaka projektu doslova zelenú 😊. V území tiež pribudnú nové hniezdné príležitosti v podobe búdok a približne 3000 nových stromov či kríkov. Dôležitá je spolupráca všetkých partnerov, ktorými sú na Slovensku mesto Bratislava, SOS/BirdLife Slovensko a Štátna ochrana prírody SR,“ hovorí Slobodník.

„Medzi podstatné témy patrí v tejto lokalite otázka návštevnosti a (ne)rešpektovanie usmernení z dôvodu ochrany predovšetkým sokola kobcovitého a dropa veľkého, ktorí pravidelne hniezdia jedine tu. Vyrušovanie hniezdiaceho, zimujúceho, či odpočívajúceho vtáctva je v súčasnosti problém, ktorý vyžaduje dôsledné riešenie. Projektový tím neustále komunikuje so všetkými dotknutými skupinami, vrátane mestských častí, pri tvorbe návrhu na zosúladenie záujmov všetkých strán,“ uzatvára Chavko.

Kontakt:

Roman Slobodník, slobodnik@dravce.sk, 0907 026 107

Jozef Chavko, chavko@dravce.sk, 0903 768 394

steppelife.eu

Ochrana dravcov na Slovensku, Trhová 54, 841 01 Bratislava, www.dravce.sk

Doplňujúce informácie:

- „Príčina neúspechu hniezdenia bola tento rok v jednom prípade znáška dvoch neoplodnených vajec. V druhom prípade si na násade v počiatočnej fáze (1 vajce) pochutnala vrana. Podarilo sa to preukázať vďaka kamere snímajúcej hniezdo v spolupráci s Kukaj.sk,“ upresňuje Roman Slobodník z Ochrany dravcov na Slovensku (RPS).
- Ukončením hniezdneho obdobia sa nekončí zároveň aj práca ornitológov - plynulo prechádzajú do monitoringu migrujúcej populácie. Keďže zimoviská sokola kobcovitého sú až v subsaharskej Afrike, druh sa pred dlhou cestou veľmi na hniezdiskách nezdrzuje, mnohé jedince sa na náročnú púť vydajú prakticky okamžite. CHVÚ Sysľovské polia sú dôležitou zastávkou putujúcich sokolov, ktoré tu nocujú a odpoívajú v počte aj niekoľko desiatok jedincov.
- V tomto roku sme zaznamenali okrem návratov na miesto vyliahnutia aj hniezdenie dvoch samčiek, ktoré sme označili ako mláďatá v búdkach na Slovensku, a tento rok hniezdili v Maďarsku. Ide iba o tretí prípad, kedy je známe hniezdenie jedinca tohto druhu pôvodom zo Slovenska v Maďarsku.
- Projekt LIFE STEPPE ON BORDER – Zabezpečenie dlhodobej ochrany dropa veľkého a sokola kobcovitého v pohraničí Slovenska a Maďarska (LIFE20 NAT/SK/001077) finančne podporila Európska únia v rámci programu LIFE. Implementáciu projektu finančne podporuje aj maďarské Ministerstvo pôdohospodárstva, ako spolufinancovateľ.
- Celý projekt vo všeobecnosti je riadený občianskym združením Ochrana dravcov na Slovensku, ktoré je v pozícii koordinujúceho partnera (príjemcu). Partnermi (pridruženými príjemcami) zo Slovenska sú mesto Bratislava, Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko a Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky. Maďarskí partneri sú zastúpení národným parkom Fertő-Hanság, MME/BirdLife Maďarsko a mestom Várbalog.
- Viac info o projekte: www.steppelife.eu

